ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА CXI, БРОЙ 9 | СОФИЯ, 1-15 МАЙ 2010 г. | ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com | www.bg-patriarshia.bg

Тема на броя:

СТРЕМЕЖЪТ И ЛЮБОВТА КЪМ БОГА КАТО ВОДЕЩА СИЛА В ЖИВОТА НИ

За искреното търсене на Бога, което отведе един мюсюлманин индонезиец до светото Православие е материалът „Искам да видя Бога". Авторът, православният архимандрит Данило (Бомбане Дви Бяторо), е внук на имам, обърнал в православието всички свои близки и станал родоначалник на православната мисия в Индонезия и духовен отец на индонезийските християни – стр. 1-4, 5.

На любовта към Бога и свързаната с нея любов към ближния е посветена статията „Правилото на живота в света" с автор Николай В. Гогол. Една прекрасна статия, която ни разкрива великия Гогол като мъдър носител на православната традиция и християнски проповедник – стр. 7.

В броя намират място и два материала с продължение от предишния брой – „Балканското просвещение и Атонската книжовна традиция" на г-жа Мариалена Карамузи и „Поклонническо пътуване по православни манастири край Соун и Верия" на г-жа Нася Кинева – стр. 6 и стр. 8.

За награждаването на лауреатите на националния конкурс „Бог е Любов", домакин на което тази година бе Русенска митрополия, е материалът „Един прекрасен миг, изпълнен с духовна радост" – стр. 1-3.

При актуалните събития от живота на нашата Църква публикуваме обявите за приемане в Софийската духовна семинария, Пловдивската духовна семинария и в катедра „Теология" към ШУ „Св. Константин Преславски"; представяме и две новоизлезли книги с църковна тематика.

Особен интерес предизвиква една допуска в рубриката ни „Ретро" – за духовенството и медиите, която звучи учудващо актално и днес, 100 години по-късно – стр. 3.

Св. Кирил и Методий

Българска икона на св. Кирил и Методий

Великото дело на Солунските братя равноапостоли е оставило своя дълбок отпечатък върху всички етапи на героичен възход и съдбоносни падения в тринайсетвековната история на нашия народ. Значението на тяхното дело не се мери с дни, години, векове. То е над тях, защото е Божие дело в света. То е Божие в двояк смисъл: първо, че Бог го устрои така, че да е по Божи пролиси и защото ни изпрати двамата равноапостоли и просветители в най-решителния и съдбоносен за народа ни момент. После, защото то е имало за цел да ни отведе до Бога. Солунските братя преди всичко бяха апостоли на Христовото учение и проповедници на вярата.

Св. Кирил и Методий ни дадоха християнската вяра и славянската писменост. Те са възродители на славянските народи. Тяхното епохално дело започва в манастира „Полихрон", където, възгорели „от словесен огън", „богоподвижните или прьсти" сътворихха старобългарската писменост, а после сами просветиха славянските народи.

Светите братя отначало преведоха най-необходимите богослужебни книги. Те бяха: Недело (изборно) евангелие, Апостол (изборен), Служебник, Требник и част от Псалтира. После св. Методий е превел Стария Завет без Макавейските книги, Номоканона, Патерик (Отечник). Поетичният дар на св. Константин е блестящо разкрит в „Изложение на правата вяра", „Проглас към Евангелието", „Химн в чест на св. Климент Римски". Редица техни и на първите им ученици писания и днес са прочути и се съхраняват в световните библиотеки: Лондонско, Рейлско, Асеманиево, Зографско евангелия, Синайски псалтир, Клоцов сборник, Енински апостол, Хилендарски, Зографски, Македонски, Киприанов и др. листи.

Свещ. Иван НАЙДЕНОВ

Един прекрасен миг, изпълнен с духовна радост

За наградените в националния конкурс „Бог е Любов"

В ранните следобедни часове на 23 април в град Русе пристигнаха лауреатите на Деветия национален конкурс „Бог е Любов". По лицата на всички грееха усмивки, а в очите им се четеше трепетното очакване на онова, което предстоеше. А предстоеше наистина много, защото техният домакин, Неговo Високопреосвещенство Русенски митрополит Неофит, ми беше подготвил много изненади, за да остане в сърцата им един незабравим спомен от красивия град Русе.

Участниците в конкурса бяха настанени в малкия, но уютен хотел „Кристал". Първият ден от двудневното им пребиваване в Русе беше посветен на запознаването със забележителностите на крайдунавския град. Веднага след пристигането си участниците посетиха скалния манастир „Св. Димитрий Басарбовски".

Децата бяха посрещнати от усмихнатия игумен на манастира, архимандрит Емилиян, който им разказа за миналото и настоящето на манастира, за моците на светеца и за почитта към него. След това децата разгледаха светата обител. Високите скали, погледнати от долу на горе, предизвикаха у децата почуда и въхнщение, както и размисъл що за хора са били монасите-исихасти, потърсили тишината и предпочели пред светската суета уединението с Бога.

На стр. 5

ИСКАМ ДА ВИДЯ БОГА

Как мюсюлманин станал православен християнин и архимандрит

Бомбанг Дви Бяторо е индонезиец, възпитан в правоверно мюсюлманско семейство. Неговият дядо бил имам (местен духовник) и често му казвал, че е опасно да се сприятелява с християни. Внукът обичал много дядо си и му вярвал. Обаче така се случило, че Бомбанг станал християнин. Затова той имал доста сериозни мотиви. Ето как самият родоначалник на православната мисия в Индонезия, архимандрит Данило (Бомбанг Дви Бяторо), разказва историята на своето обръщане в християнството.

„Нищо не взимай от християните!"

Всички мои предци произхождат от остров Ява, освен баба ми, която е китайка. Отраснал съм в мюсюлманско семейство, а дядо ми беше имам в нашето село. Беше голям аскет. Сещам се, че постеше, спеше на под да и всяка нощ се молеше. Неговият пример ме бе впечатлил силно. И въпреки че беше мюсюлманин, той в известен смисъл е бил истински християнски аскет.

Всички жители от моето село бяха мюсюлмани, но дядо ми считаше все пак, че е нужно да ме предупреди:

– Ако срещнеш християнин, никога не взимай от него нито храна, нито вода!

– Защо, дядо?

– Ти знаеш, че тези хора са невярници. Те ще отидат в ада. Ти знаеш, че те ходят в храма, където свещениците им дават омагьосана вода, която те пият и готвят храна със същата вода. Ако пиеш от тази вода или ядеш от тази храна, и ти ще бъдеш омагьосан. Тогава те с лекота ще те привлекат към себе си и ти бързо ще приемеш тяхната вяра. Така и ти с тях ще отидеш в ада!

Начинът, по който дядо ми опитваше да ме отблъсне от християнството, не е доктрина на исляма, а лично негово суеверие.

Имах приятел, с когато ходех на училище в началния курс. Той беше единственият християнин в цялото училище и всички му се присмиваха. Всяка сутрин неговите другари от класа му сваляха панталоните и викаха: „Вижте необязания невярник!" Това беше ужасно и той, разбира се, всеки път си тръгваше със сълзи на очи.

Веднъж на връщане от училище, като минах покрай къщата на същото момче, видях иконата на разпнатия Иисус Христос.

На стр. 4-5

Детски празник в Ловчанска митрополия

На **24 април** салонът на Ловчанската митрополия беше изпълнен с превъзбудени и радостни детски гласове, причина за това бе отдавна подготвяният от децата в неделното училище поздравителен спектакъл.

Сценарийзацията „Св. Мария Магдалина", с много песни и рецитации малките християнчета поздравиха своя архипастир – Ловчанския митрополит Гавриил и присъстващите гости. Част от децата са питомци на домовете за деца лишени от родителски грижи в града, а останалата част – деца, изучаващи СИП „Религия" в училище „Христо Никифоров".

Хората, които доброволно отделят време, за да възпитават в православен дух малките от неделното училище, са Поляна Петкова, Нели Иванова, Мария Пенчева и Анисия Казашка, ученичка в ГЧЕ „Екзарх Йосиф I" в Ловеч.

След тържеството малките възпитаници направиха подарък, изработен от самите тях, на митрополит Гавриил. Архиерят също не им остана длъжник и на свой ред ги надари с играчки и лакомства.

Ловчанска митрополия

Видински ученици на духовен поход

След посещение и поклонение в катедралния храм на Видин учениците имаха възможност да се докоснат и до мюсюлманската традиция и култура, и да добият общи познания за исляма. На **27 април** деца от ОУ „Иван Вазов" заедно с учителищни настоятел архимандрит Поликарп посетиха видинската джамия „Осман Пазвантоглу".

Посещението на децата в джамията е свързано с изучаването на различните религии и култове. Целта е чрез посещения на духовните центрове те да добият по-ясна представа за вероизповеданието, културата и неговата традиция. Отец Поликарп и децата бяха посрещнати от новия ходжа, който им разказа за построяването на джамията, за нейната история, архитектура и величие.

На учениците бе показана и построената библиотека-училище от Осман Пазвантоглу в двора на джамията. На гостенчетата бяха показани старинни мюсюлмански книги, които са съхранени и щателно пазени от джамийското настоятелство.

Тези организирани акции са една правилна стъпка към развитието и утвърждаването на предмета по вероучение „Религия" в българското училище. Чрез духовното изграждане на новото поколение и възпитанието му в евангелски дух и чистота може да се очакват добри и истински плодове на любов, човечност и човещина.

Видинска митрополия

Участие на младежи в програма по случай Деня на Земята

По традиция курортният комплекс „Св. св. Константин и Елена" отбелязва Световния ден на Земята – **22 април**. За първи път в инициативата „Зелен фонд" на „Св. св. Константин и Елена холдинг" АД, освен учениците от ОУ „Черноризец Храбър", се включиха и младежите от Центъра за настаняване от семеен тип „Св. сестри Вяра, Надежда, Любов и майка им св. София" в с. Кичево. Те участваха в мероприятията за Деня на Земята по линия на Клуб „Приятели на Социална асоциация „Св. Андрей", на който фондация „Св. св. Константин и Елена" е член от началото на този месец.

„Зеленият фонд" има за цел да съхрани и обогати паркова среда в курорта. Желанието на „Св. св. Константин и Елена холдинг" АД е да приобщи младите хора към идеите за по-чиста и здравословна околна среда, както и за запазване и обновяване на зеленото богатство на първия български морски курорт, който през 2008 г. отбелязва 100 години от създаването си.

Варненска и Великопреславска митрополия

Фотоизложба на български православни храмове

С благословението на Русенския митрополит Неофит от **27 април** до **11 май** в гр. Русе до Паметника на свободата е експонирана на открито фотоизложба на православни храмове, скални църкви и стенописи от България. Почти 90 са експонатите, които авторът е решил да представи в навечерието на Гергьовден. Към тях има и фотоалбум, който може да бъде закупен. Авторът Светлозар Стоянов от три години е студент в Богословския факултет на СУ, но и запален любител-фотограф. В творбите си той предава величието и красотата на православната традиция по българските земи.

Русенска митрополия

Обновление на храм в село Манастирци, Разградско

На **25 април** Негово Преосвещенство Месембрийският епископ Иаков, викарий на Русенския митрополит, обнови след основен ремонт храма в разградското село Манастирци. Храмът е строен в далечната 1850 година. Минал през много превратности през този дълъг период, той е изпитал и разрушителното действие на времето. Затова с голямо желание група дарители от селото са се заели и в тези трудни времена са осъществили целта си – да върнат към подобаващо благолепие енорийския си храм. И за това, вижда се, че не са пестени средства и усилия. Покривната конструкция изцяло е заменена, извършено е вътрешно и външно измазване, подмянени са старите прозорци с топлоизолационни, на пода е поставен красив теракот в класически стил, а иконостасът е реставриран. Тържеството по обновлението беше уважено от многоброен народ, много от които млади хора. Никои от тях вече живеят в близките градове Разград и Търговище, но не забравят за родното си село.

Преди началото на св. Литургия беше извършен чинът на обновлението, като бяха порьсени със светена вода стените, олтарят и др. части на храма. Беше извършена лития около храма, както повелява литургичната практика. След това бе бе дадено начало на св. Литургия. „Благословено царство!" – каза енорийският свещеник Боян Илиев, а в съслужението взе участие и свещ. Искрен Казаков от гр. Русе. Псалт беше Милен Бакалов. След отпуста Негово Преосвещенство се обърна към присъстващите с проповед върху неделното четиво. Накрая той благодари на всички, подпомогнали и взели участие в благородното и богоспасително дело по обновлението на храм „Св. архангел Михаил" в с. Манастирци.

След светите богослужби, за гостите бе даден обед от кмета на община Лозница Айхан Хашимов, с когото Негово Преосвещенство обсъди въпроси от обществен интерес и му благодари за проявената съпричастност.

Русенска митрополия

Възпоменание за митрополит Иларион

На **28 април** – Преподобение – в храм „Рождество Богородично" в родния град Елена на блаженопочиналия митрополит Иларион беше извършена панихида от митрополитите Григорий и Амвросий, Деволския епископ Теодосий – игумен на Троянската св. обител, протосингела на Доростолска епархия старофт. ив. Добри Чаков, архиерейски наместник на гр. Дулово свещеник. Райчо Радев, прот. Стефан Димитров, прот. Георги Попов, свещ. Роман Михалев и много миряни от престолния град на митрополит Иларион и от всяка духовна околия, свещеници от град Елена и околните села. Във възпоменанието взеха участие и представители на нашата съседка Румъния – архиерейският наместник Еудженио на гр. Кълраш, свещ. Флавио Монтео от сл. Брашов, както и представители на държавната власт.

На панихидата присъстваха всички близки и родини на митрополит Иларион и неговите духовни чеда от гр. Елена, Велико Търново, Горна Оряховица. Бяха дошли и много негови приближени чеда от София, за да почетат паметта на своя духовен отец.

Когато се изпя „Вечная памят", камбаните в гр. Елена забиха траурно, за да напомнят на всички жители и гости на града, че се навършват 6 месеца от кончината на митрополит Иларион. Бяха раздадени подавки на всички в храма.

С благословението на митрополит Григорий, Доростолският митрополит Амвросий с цялото духовенство и миряните от гр. Силистра посетиха манастира „Св. ап. Петър и Павел", гр. Лясковец.

Доростолска митрополия

Панихида за загиналите при аварията в Чернобил

На **26 април** в храм „Св. Николай" – подворие на Руската православна църква, бе отслужена панихида за загиналите участници при последствия преди 24 г. вследствие на аварията в атомната централа в Чернобил. С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим панихидата бе извършена от неговия викарий Знеполски епископ Йоан в съслужение с йеромонах Зотик, представител на храма и н. д. представител на РПЦ при Българската патриаршия, ик. Симеон Минчев и прот. Николай Нешев от храмовото духовенство.

На заупокойното чинопоследование присъстваха посланиците на Украйна, Русия, Беларус, военните и културните аташета на посолствата, представители на граждански организации и много миряни. Със запалени свещи в ръка и приведени глави присъстващите се помолиха за упокоение душите на хиладите загинали при ядрената злополука в Чернобил.

В края на панихидата Негово Преосвещенство Знеполски епископ Йоан се обърна към събралото се множество със слово. Той каза, че в този храм на руската святост заедно с молитвите на св. Сергий Радонежки и св. Серафим Саровски изпросваме от Бога да приеме и нашата молитва и да прости всички волни и неволни прегрешения на загиналите наши братя и сестри в Христа.

Епископ Йоан изказа от името на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим най-искрени съболезнования на всички сродници, които са загубили свои близки при това скръбно събитие, и увери, че Българската православна църква като част от светата, съборна и апостолска Църква никога няма да престане да се моли за тези православни Божии чеда като изява на дълга и любовта Божия.

Софийска митрополия

Обява за прием на семинаристи за учебната 2010/2011 г.

Софийска духовна семинария „Св. Йоан Рилски“

I. ЗА РЕДОВНИЯ ПЕТГОДИШЕН КУРС на обучение – ученици, завършили VII и VIII клас, не по-вече от 17 години, с успех най-малко добър 4,00.

Необходими документи за кандидатстване:

1. Свидетелство за православно св. Кръщение;
2. Удостоверение за завършен VII клас или свидетелство за основно образование;
3. Препоръчително писмо от епархийския архиерей;
4. Медицинско свидетелство;
5. Справка от психодиспансера по местоживеене;
6. Лична амбулаторна карта и имунизационен паспорт;
7. Здравна книжка;
8. Молба до ректора на семинария (попълва се по образец в канцелярията);
9. Автобиография (попълва се по образец в канцелярията);
10. 3 бр. снимки.

Кандидатите полагат следните приемни изпити:

1. Писмен изпит по български език (разказ, синтактичен и морфологичен разбор на изречение);
2. Молитвата „Отче наш“ наизуст – на български или църковнославянски език;
3. Изпит по пеене за проверка на музикалния слух – гамата и една песен (желателно е да бъде църковна).

II. ЗА ДВУГОДИШНИЯ ПАРАЛЕЛЕН КУРС – кандидати, завършили средно образование.

Необходими документи за кандидатстване:

1. Свидетелство за православно св. Кръщение;
2. Дипломa за завършено средно образование;
3. Препоръчително писмо от епархийския архиерей;
4. Медицинско свидетелство;
5. Справка от психодиспансера по местоживеене;
6. Лична амбулаторна карта и имунизационен паспорт;
7. Здравна книжка;
8. Свидетелство за съдимост;
9. Венчално свидетелство (само за семейните кандидати);
10. Молба до ректора на семинария (попълва се по образец в канцелярията);
11. Автобиография (попълва се по образец в канцелярията);
12. 2 бр. снимки.

До кандидатстване не се допускат второбрачни и разведени!

Кандидатите полагат следните приемни изпити:

1. Писмен изпит по български език (разказ, синтактичен и морфологичен разбор на изречение);
2. Устен изпит по Свещ. история на Стария и Новия Завет – върху първата част от книгата „Нашата вяра“ на архимандрит Серафим;
3. Изпит по пеене за проверка на музикалния слух – гамата и една песен (желателно е да бъде църковна).

Срок за подаване на документи – до деня на изпита.

- **Приемните изпити ще се проведат в сградата на Софийската духовна семинария, ул. „Велчова завера“ № 2, както следва:**
  – Първи изпит на 03.07.2010 г. (събота) от 9,00 ч.
  – Втори изпит на 04.09.2010 г. (събота) от 9,00 ч.
- Резултатът от приемните изпити се обявява същия ден.
- Редовните ученици и курсистите живеят на пансион в Семинарията и са на издръжка на Българската православна църква.
- Учениците заплащат всяка година **фондова такса в размер на минималната работна заплата за страната**, която внасят на две части в началото на всеки учебен срок.
- На изключение или доброволно напуснали фондовата такса не се възвръща, като допълнително се заплащат изразходваните за тяхното пребиваване средства.
- Приетите ученици следва да се явят в Семинарията за настаняване на **13 септември 2010 г. (понеделник)** до 17,00 ч.
- Откриването на новата учебна година ще бъде на **14 септември 2010 г. (вторник)**, с празнична св. Литургия, отслужена в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“.

За допълнителна информация
e-mail: seminaria@abv.bg
тел./факс: 02/868 01 44, 868 00 70,
868 94 44, 862 28 01.

От ректората

Пловдивска духовна семинария „Св. св. Кирил и Методий“

За учебната 2010/2011 г. в Пловдивската духовна семинария „Св. св. Кирил и Методий“ ще се приемат за **РЕДОВНИЯ ПЕТГОДИШЕН КУРС** на обучение ученици, завършили VII клас с примерно поведение и добър успех.

Най-късно до **10 юли (събота)** включително, всеки кандидат трябва да подаде молба до ректора на семинарията, към която да приложи **следните документи:**

1. Православно свидетелство за св. Кръщение;
2. Свидетелство за завършен VII клас;
3. Препоръчително писмо от епархийския архиерей;
4. Медицинско свидетелство, картон, справка от психодиспансера по местоживеене и ксерокопие от здравноосигурителната книжка на стр. 1, 2, 29 и 30 с нанесени имунизации;
5. Саморъчно написана автобиография;
6. Молба до ректора на семинарията.

Документи ще се приемат с препоръчана поща (ксерокопие) и по електронен път на посочения e-mail адрес (сканирани). На посочен от кандидатите електронен адрес ще бъде изпратено потвърждение с входящ номер.

Кандидатите полагат следните приемни изпити:

1. Изпит по пеене за проверка на музикалния слух на кандидата (гамата и една песен – желателно църковна);
2. Да се знае наизуст молитвата „Отче наш“ на български език.
3. При класирането на кандидатите се взима предвид успехът от завършена VII клас.

Приемните изпити ще се проведат на 10 юли 2010 г.(събота) от 9,00 часа в сградата на Семинарията.

Семинаристите живеят на пълен пансион и са на издръжка на Св. Синод на БПЦ. Учениците заплащат всяка година **фондова такса в размер на една минимална работна заплата,** която внасят на две части в началото на всеки учебен срок.

При наличието на кандидати и свободни места ще се проведат **втори приемни изпити – на 4 септември 2010 г. (събота) от 9,00 ч.** в сградата на Семинарията.

Документите ще се приемат до 04.09.2010 г.

Приетите следва да се явят в Семинарията на **13 септември 2010 г.** за настаняване.

Тържественото откриване на учебната година ще стане на **14 септември 2010 г. – Кръстовден (вторник).**

Справки в канцеларията
на тел.: 032/66 43 54
4000 гр. Пловдив, бул. „6 септември“ 181
тел.: 032/664 354, тел./факс: 032/632 618
e-mail: seminaria@nat.bg,
http://www.seminaria.org

От ректората

Започна кандидатстудентската кампания на катедра „Теология“ към Шуменския университет

За пълноценното участие в богослужението на св. Православна църква специалността „Теология“ към Факултета по хуманитарни науки на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ предлага следната прекрасна възможност: усвояване на богослужебния ред и църковното пеене. За постигането на тази цел е преподаването на допълнителните дисциплини: *Богослужение, Църковнославянско пеене и четене, Църковнославянски език, Богослужение и църковно пеене в практически аспект, Литургика, Църковно проповедничество.*

Към шуменския храм „Св. Възнесение“ е обособена учебна аудитория за студентите-теолози. Там се провеждат както редовни часове по програма, така и извънучебни занятия за усвояване на богослужебния ред и църковното пеене. За тази цел са на разположение: богослужебни книги; певчески сборници; учебни аудио- и видеозаписи и други нагледни материали в помощ на практическото обучение.

Обща информация за специалността „Теология“:

В рамките на специалността се осъществява учебна дейност по редица основни, специализации и допълнителни дисциплини. Студентите получават фундаментална подготовка по следните основни дисциплини: *Въведение и Тълкуване на Стария Завет; Въведение и Тълкуване на Новия Завет; Догматическо богословие; Обща история на Църквата; Християнска етика; Апологетика; Църковно право; Пастирско богословие.* Като направления за допълнителна подготовка могат да се избират дисциплини като Религия и култура, Религия и социални дейности и др. По време на своето обучение в бакалавърската степен студентите имат възможност (по желание) да придобият и педагогическа правоспособност. Завършилите получават професионалната квалификация „учител по религия“.

Специалността „Теология“ има за цел да подготви обучаваните студенти за тяхната бъдеща реализация като свещеносъслужители и църковнослужители в системата на Българската православна църква, както и в редица социални сфери. Завършилите специалността могат да работят в областта на вероизповеданията, културата, образованието, в средствата за масова информация.

Получилите образователно-квалификационна степен бакалавър могат да продължат образованието си за придобиване на магистърска степен.

Приемният изпит е на 6 юни 2010 г. в корпус 1 на Шуменския университет.

За информация: www.shu-bg.net;
e-mail: catedra_theologia_shumen@abv.bg;
тел.: 054/830 495 и 832 106.

Ретро

Печатът и духовенството

Печатът и духовенството. Свещенството у нас е под строг обществен контрол. Никое длъжностно лице не се следи така зорко, както свещенослужителя. Най-малко негово опущение се отбелязва, разнася, критикува. Ала често се изнасят работи съчинени или надути. Турени в устата на мълвата, бърза толкова, колкото и безскрупулна, тяя работи се разнасят на дъльг и на пир. Често те проникват в печата. Непроверени, каквито ги носи мълвата, те се взимат за теми. По тях се пише, разсъждава и се правят общи заключения за духовенство, религия, църква. Като отбелязяване контрола над духовенството, за който е дума, бързаме да забележим, че е далеч от нас мисълта да го осъждаме. Ние сме за него, но с уговорка да не се злоупотребява с него. Ние сме за съвестен обществен контрол над всички обществени служители. Никой, убедени сме, няма да отрече, че делата на другите обществени служители, не по-малко от тия на църковнослужителите, не влияят да се морализира или деморализира, да се засили или обезсили обществото, народът, държавата.

Опущенията и грешките трябва да се изнасят. Не е оправдано да се таят. Още по-неоправдано е да се защитават провиннените. Ала още по-неоправдано е да се отнасят грешките или опущенията на един служител върху цяла корпорация и учреждение. Във всяка корпорация ще се намери член, който греши, или член недостоен. Такива ги има във всяка корпорация: има ги между учители, адвокати, медици, публицисти, има ги и между духовници. Би било парадоксално да се прави заключение и да се обобщават грешките на тия или онзи член с тая или оная корпорация. Моралната сила на корпорацията е в добродетелите и в достойнината на членовете им. Много смело е да се заключава и твърди, че грешките или недостойството на този или онзи учител, адвокат, доктор, публицист създава индеферентизъм у хората към педагогията, правото, медицината, печата. А тъкмо такива заключения се правят за вярата и Църквата, защото свещеникът един не бил изпълнил дълга си. […] Ние не знаем, до колко фактът е верен. Ако е верен, непосредното начало на предметния свещеник, не се съмняваме, е изпълнил по дълга си. Това ще се провери. Дори ако печалният факт излезе верен, делото на свещеника не би трябвало да се обобщава и да се твърди, че „такива свещеници компрометират цялото духовенство и църквата и създават религиозен индеферентизъм“. […] Ако има единици свещеници, които уронят свое сан, не може да се отнасе фактът, че има със стотици години, които стоят с делата си високо. Една проверка е най-убедителното доказателство. […]

Из „Църковен вестник“, бр. 2/1910 г.

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Софийска епархия **– Асен Любенов Асенов, София; Друми Любомиров Друмев, София; монах Рафаил (Росен Емилов Стефанов), брат на манастира „Св. Николай“, с. Кладница.**

Видинска епархия **– монах Максим (Димитър Ивайлов Колев), брат на Бдинската св. обител „Успение Богородично“; Петър Людмилов Христов, Видин.**

Пловдивска епархия **– Илиан Красимиров Александров, с. Брезе, общ. Девин.**

Архимандрит ДАНИЛО (Бомбанг Деи Бяторо)

ИСКАМ ДА ВИДЯ БОГА

Родоначалникът на православната мисия в Индонезия разказва как е станал архимандрит

Бомбанг Деи Бяторо

От стр. 1

Когато се прибрах вкъщи, попитах дядо:

– Дядо, позволяват ли онова бедно семейство, когато живее в онзи квартал?

– Да, позволяват. Ти си невярващ.

– Знаеш ли, при нас живеят едно момиче и едно момче.

Тогава ме погледна с изпитателен поглед.

– Да, разбирам се, по нет пъти на дискусии.

– Гордея се с теб! Младежите трябва да бъдат и да се забавляват, а ти се занимаваш.

– Да, добре се чувствам, когато се моля – отговорих аз.

Тогава учителят ми каза:

– Добре е, че се молиш, обаче осъзнаваш ли на Кого се молиш?

– Естествено, че на Христос!

– Ти познаваш ли Го?

Бях дълбоко потресен.

– За това ли ставам дядо? А вие дали Го познавате? Моля ви, разкажете ми! Отдавна правя опити да намеря отговор на този въпрос!

Той започна да ми говори за Светата Троица, за Дева Мария и за Христос. Накрая се сетих, че той е изучил християнство. Без много спешно Бог да е наложила Отец, тъй като Бог имал дъщери, доре и прероните My на онова чедо Божиих. В ислама е забранено Бог е произнесен да бъдат изобразявани.

Често пъти дъщерята ръкоплъскаше на тоа чудо, какъв е Бог. Силно желаех да го Го срещнат тех лъкаа чиили и тогава ми попитах дядо:

– Как изглежда Господ? Той не поносила уродливо?

– Защо не питаш?

– Ето, ние се молим на Господ, но не Го виждаме. Не разбирам етика, на кой го се моля, не виждам кой е Бог, не виждам Неговите чувствия. Изглежда, че няма мъдрости!

– Исламът е интересна религия и ти знаеш тоа! Всичко останало трябва да бъдеш, когато пристъпиш!

Но дори вече пораснал и в противоречие с мъдрости, не ми лучат отговор. Ходих съм в катайски храм, бях стъкъ и в будистки храм – но не получиях нищо! Исках да разбера какво има вътре, на какво или на кого хората се кланят. Сетих се, спомнях си ми кареехма и запомнях на страни от тях, като се самообсъждаме, че не сме християни, на нищо по-добро от лесна ма. Стрвашк ми се е, че ще чувствам съдото и за християнството. Дори не съм бил в християнски храм, когато бях уведен, че християнстта са неверници.

Ведъм двеа внуари отидох да гости при мои чичо, господин Катамсей. Там видях елна, украсена с безброй прчаки, какъвто не бях виждал никога дотогава.

– Какво е това? – попитах.

– Това е коледна елха – отговорили ми.

Той бях християнин, а аз не съм знаел.

Започнахме да разговаряме и той ме попита:

– Ти молиш ли се?

– Да, разбира се, по нет пъти на дискусии.

– Гордея се с теб! Младежите трябва да бъдат и да се забавляват, а ти се занимаваш.

– Да, добре се чувствам, когато се моля – отговорих аз.

Тогава учителят ми каза:

– Добре е, че се молиш, обаче осъзнаваш ли на Кого се моля?

– Естествено, че на Христос!

– Ти познаваш ли Го?

Бях дълбоко потресен.

– За това ли ставам дядо? А вие дали Го познавате? Моля ви, разкажете ми! Отдавна правя опити да намеря отговор на този въпрос!

Той започна да ми говори за Светата Троица, за Дева Мария и за Христос. Накрая се сетих, че той е изучил християнство. Без много спешно Бог е наложила Отец, тъй като Бог имал дъщери, доре и прероните My на онова чедо Божиих. В ислама е забранено Бог е произнесен да бъдат изобразявани.

Често пъти дъщерята ръкоплъскаше на тоа чудо, какъв е Бог. Силно желаех да го Го срещнат тех лъкаа чиили и тогава ми попитах дядо:

– Как изглежда Господ? Той не поносила уродливо?

– Защо не питаш?

– Ето, ние се молим на Господ, но не Го виждаме. Не разбирам етика, на кой го се моля, не виждам кой е Бог, не виждам Неговите чувствия. Изглежда, че няма мъдрости!

– Исламът е интересна религия и ти знаеш тоа! Всичко останало трябва да бъдеш, когато пристъпиш!

Но дори вече пораснал и в противоречие с мъдрости, не ми лучат отговор. Ходих съм в катайски храм, бях стъкъ и в будистки храм – но не получиях нищо! Исках да разбера какво има вътре, на какво или на кого хората се кланят. Сетих се, когато бях виждал и друга християнства страни от тях, като се самообсъждаме, че не сме християни, на нищо по-добро от лесна ма. Стрвашк ми се е, че ще чувствам съдото и за християнството. Дори не съм бил в християнски храм, когато бях уведен, че християнстта са неверници.

Ведъм двеа внуари отидох да гости при мои чичо, господин Катамсей. Там

Балканското просвещение и Атонската книжовна традиция

Продължение от бр. 8

Изострянето на конфликта принуждава Неофит да напусне Света Гора и да продължи своята преподавателска дейност на о. Хиос (1759-1784), а после в Одрин, в Брашов и в Букурещ, където и умира. Наследник на Неофит като водач на коливадите става ученият и борбен монах Атанасий Пароски. В поредица от съчинения, писма, бележки той защитава и обосновава богословски тезите на движението. Неговите съмишленици и помощници – Макарий Нотарас, по-късно митрополит Коринтийски, и Никодим Светогорец – допълват с философска (мистична и догматична) задълбоченост идеите на това движение. От изданията на „Добротолюбието" (1782) и „Евергентинос" (1783), на творбите на св. Симеон Нови Богослов (1790), които заедно осъществяват, те свързват коливадското движение с византийските мистици и с исихастите от XIV век. Раздорът срещу монасите на Света Гора се разраства и се стига до физическа разправа, споменаят се дори убийства на коливади. Тогава в спора се намесва Вселенската патриархия и с последователни синодални решения се опитва да постигне компромисно разрешение на конфликта. Спорът между коливадите и антиколивадите трае до началото на Гръцкото въстание. Последният събор, който се занимава с този въпрос, се състои в Цариград през 1819 година. Великата църква, която по времето на патриарх Софроний II на 9 юли 1776 г. осъдила коливадите с отлъчване, накрая се опитва да вземе помирително решение, което и донякъде успява да прокара със синодално писмо от 7 август 1819 година. Но разприте не престават напълно и продължават дълго след това, почти до средата на XIX век.

Влиянието, което оказва движението на коливадите върху тогавашния съвременен църковен живот, е огромно. С изданието на многобройните светоотечески произведения, с тяхната преработка и превод на новогръцки език (с което доближават народа до отеческото богатство), с тълкуването на Свещеното Писание и на богослужебните текстове коливадите внасят **оживление в богослужението и в проповедта**. Въздействието им се разпространя далеч извън границите на Света Гора и Гърция. Познато е и благотворното влияние на това движение, например върху св. Паисий Величковски и неговите ученици (сред които е и българският книжовник йеросхимонах Спиридон Габровски), а чрез тях – и върху културния и духовния живот в Румъния, а още повече в Русия.

Някои съвременни изследователи изразяват възгледа, че това движение е консервативно повторение на църковния канон и връщане към формализма, като дори смятат, че е отрицателна реакция спрямо Просвещението. Сред тях са онези автори, които следват гледището на Димарас, който отъждествява Църквата с реакцията срещу Просвещението. Хр. Патринелис дори свързва движението на коливадите с йезуитите и им приписва техни похвати. Така се подценява духовната дейност на това православно движение, смята се, че то е връщане към средновековната мисъл – т. е. към състоянието й във Византия – и че е в противоборство с идеалите на Просвещението, тъй като отрича приоритета на рационализма и на западната научна мисъл. Но систематичното проучване на делото на коливадите води до констатацията, че то представя всички онези черти, които днес свързваме с просвещенските идеи, и е проникнато от тях. Разграничението не е в целите, а в съдържанието на учението и начина, от който се разглеждат нещата. Патристичната богословска мисъл придава друга стойност на проблематиката на епохата. Това няма личи, ако се разгледат отделните сфери, в които се концентрират интересите на коливадите.

Просвещенската идея за просвета на народа намира у коливадите главния си подтик. Те развиват една огромна **образователна и издателска дейност** с популярно съдържание, много пъти достъпна за всички истинската, от тяхна гледна точка, мъдрост – именно онази „върховна" мъдрост, която според един от идеолозите на исихазма – св. Григорий Палама (ок. 1296-1359), е квинтесенцията на патристическата мисъл и която е противоположна на „его" – мъдростта на светската наука. Отрицателното отношение на коливадите към естествените науки се дължи не на мракобесническия дух, както изтъкват критиците им, а на критичното отношение към Запада, който почти обожествява научното знание, нещо, което довежда до крайности много европейски интелигенти. От друга страна, западната мисъл противопоставя Православие и знание (наука), което за Православието е псевдопроблем (вж. Вяра и наука в православната гносеология в два тома: Православие и естествени науки. Изд. на Съюза на гръцките физици (Филиал Атинска

Николай В. ГОГОЛ

ПРАВИЛОТО НА ЖИВОТА В СВЕТА

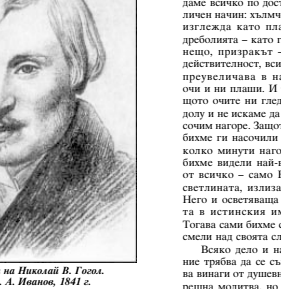

Портрет на Николай В. Гогол. Худ. А. А. Иванов, 1841 г.

Началото, коренът и утвърждаването на всичко е **любота към Бога**. Но при нас това утвърждаващо начало е най-последно и ние всичко, което е в света, обичаме повече, отколкото Бога. Докато ние трябва да обичаме Бога така, че всичко останало, освен Него, да смятаме за второстепенно, а не за главно; така, че Неговите закони за нас да са по-високо от всички човешки постановления, Неговите съвети да са по-високо от всички останали съвети; така, че това да Го огорчим да смятаме за много по-съществено, отколкото да огорчим някой човек.

Да обичаме Бога, значи да Го обичаме много повече, отколкото обичаме баща си, майка си, дедата си, съпругата си, съпруга си, брата и приятеля си; а ние не Го обичаме дори толкова, колкото обичаме тях. Който обича Бога, обича вече много повече и баща си, и майка си, и дедата си,и брата си, отколкото този човек, който е привързан към тях повече, отколкото към Бога. Обичта на последния е само зрителна измама, пълтъка чувствена любов, само страстно обаяние. Такава любов не може да постъпва разумно, защото очите й са слепи. **Любота е светлина**, а не мрак. В любота е Бог, а не духът на тъмнината. Защото където е светлината – там е и спокойствието, където е тъмнината – там е и безпокойството. И затова любота, произлизаща от Бога, е непоколебима и внася непоколебимост в характера ни, като и самите нас ни прави непоколебими в нея; а любота, който не е от Бога, е неустойчива и метежна, а самите нас прави неустойчиви, плахи и колебливи. Затова направо от **Божията любов трябва да произтичa всяка друга любов на земята.**

Когато произлиза от Божията любов, земната любов става по-възвишена и по-всеобхватна, защото тогава тя ни повелява много повече да обичаме нашия ближен и брат; тя ни повелява да им оказваме не само веществена помощ, но и помощ духовна; да се грижим не само за тялото му, но и за душата му; да тъгуваме за него не за това, че ни създава неприятности, но за това, че чрез своята постъпка нанася нещастие на душата си. Затова, защото нетовият мъж лежи в вяра; нас: ние с трябвало да го поучим, наставим, образованме, въпитаме. Но как можем да сторим това, ако самите ние сме слаби и немощни? Чрез пътищата на Божествената любов всичко е възможно, а без нея всичко е трудно. За да възпитаме другия, трябва преди това да възпитаме себе си.

Как да се самовъзпитаваме? Възпитанието трябва да протича в непрестанно размишление за собствения ни дълг, в четене на книги, в които са описани хора в подобно на нашето положение, кръг, общество и звание и в подобни на нас обстоятелства, а след това в непрекъснато сверяване и съпоставяне на всичко това с със закона Христов. Онова, което не противоречи на Христа – да се приема, а което не съответства на Неговия закон – да се отхвърля; защото всичко, което не е от Бога, не е истинно. Ако се усъвършенствуваме в нещо и не знаем как да го решим, трябва да го отложим за известно време и изобщо да не се смущаваме, защото това е признак, че още не сме готови и че очите ни ще получат ясното познание за нещата по-късно заедно с усъвършенстването ни.

От споровете следва да се предпазваме като от огън, колкото и силно да ни противоречат; каквото и неправо мнение да ни излагат, ние по никакъв начин не трябва да се дразним, нито да доказваме противоположното, но по-добре да замълчим и, като се оттеглим насаме със себе си, да преценим всичко казано и да го обсъдим хладнокръвно. Но и следкато сме го обсъдили, да не говорим, ако чувстваме, че не можем да го докажем така, че да стане достъпно на човека, с когото говорим, или ако все пак чувстваме, че не можем да го кажем хладнокръвно и безгневно. Истината, произнесена в състояние на гняв, дразни, а не прекланява. Следователно да възпитаме другия и да му подадем истинска духовна помощ можем тогава, когато сами сме стигнали до висшата степен на незлобие, когато никакви оскърбления не могат да ни нанасят вреди. Тогава и разумът ни получава светлина и може да наблюдава постъпките на другите, да виждa техните прегрешения и да ни научи как да се избавяме от тях. Тогава и Бог на всяка кръчма ни помага, като ни внушава сигурните средства против всичко. На това се кряи и животът: **самите ние да се учим и да учим другите**, самите ние да се издигнем и другите да издигнем към Бога.

Във всичките си начинания и постъпки най-много трябва да се пазим от един извънредно силен наш враг. Този враг е унищото. **Унището е същинското изкушение на духа на тъмнината**, с което той ни напада, знайейки колко е трудно за човека да се бори с него. Унището е противно на Бога. То е следствие на недостатъчната ни любов към Него. Унището поражда отчаяние, което представлява душевно убийство. То е найстрашното от всички злодеяния, извършвани от човека, защото пресича всички пътища към спасение и затова от всички грехове е най-силно ненавидимо от Бога. Поради това и в ежедневните молитви се молим Бог да ни дадa будно сърце, бодър ум, светла мисъл и да прогонва от нас духа на унинието.

Понякога душевни безпокойства и вълнения, подобни на унинието, Бог допуска да претърпим, за да провери и изпита дали сме укрепили характера си; понякога чрез тях просто се цели в тръсенето на начини да се спасим от безпокойството и унинието, да се сетим и направим нещо, каквото и нам преди това не ни е идвало. Защото **Бог всячески се старае да ни враауми** и изиска ние да положим известно усилие, за да узнаем Неговата воля. Затова мнозина, които са възпитали себе си сред безпокойни вълнения, ни съветват в такива минути да обърнем поглед към целия си предишен живот и да се стараем да си припомним всичко онова, което сме пропуснали да направим или сме отлагали за друго време, и, като си ги припомним, да се заемем не с ежедневните си обикновени дела, а именно с онези, които сме пропуснали да извършим и да се занимаваме с тях прилежно през цялото време, докато трае унинието и вълнението. Но да се заемем с тях не така, като че ли сами сме си ги поставили, а с представата, че сякаш са ни наложени от Бога и не от някой друг. Да ги осъществим подобно на послушник, който безпрекословно изпълнява и се подчинява на повелението на своя подвигоположник и господин.

Земният ни живот не може дори една минута да бъде спокоен – ние винаги трябва да помним това. Тревогите идват една след друга, днес едни, утре други. **В света сме призвани за битка, а не за празник:** победата ще празнуваме в тамошния свят. Тук трябва мъжествено, без да падаме духом, да се сражаваме, за да получим повече награди, повече повишения, изпълнявайки всичко като свой законен дълг с разумно спокойствие, като всеки път се отглеждаме около себе си и сверяваме всичко със закона на Христос, нашия Господ Бог. Няма кога да мислим за плахост или бягство. На всяка крачка ни предстои подвиг на християнско мъжество. А всеки подвиг ни изкачва на ново стъпало към достигането на Небесното Царство. Колкото по-голяма е опасността, с толкова повече воля трябва да съберем силите си и потвърдо да вznасяме молитвата си към Бога.

Ти, човече, който се намираш сред битката, не изпускай това от погледа си дори за час; ти, който се готвиш за битка – готви се за това отрано, за да се устремиш по пътя със здрав разум, бодро и весело. По-смело! Защото в края на пътя е Бог и вечното блаженство! Но, както безумните, безгрижните и изсъгледите, ние не гледаме към края на пътя, поради това не получаваме нито бодрост, нито сили да вървим по него. Ние виждаме само препятствията, без да забелязваме, че те са всъщност **нашите лични стъпала**, по които се изкачаваме нагоре. Дори най-често виждаме всичко по доста различен начин: хълмчето или изглежда като планина, дреболията – като голямо нещо, призракът – като действителност, всичко се преувеличава в нашите очи и ни плаши. И то, защото очите ни гледат надолу и не искаме да ги начосчим нагоре. Защото, ако бихме ги насочили за малколко минути нагоре, то бихме видели най-високо от всичко – само Бога и светлината, излизаща от Него и осветяваща нещата в истинския им вид. Тогава сами бихме се надсмели над самата слепота.

Всяко дело и начинание трябва да се съпътства винаги от душевна вътрешна молитва, но не такава молитва, която сме свикнали да повтаряме ежедневно без да навлизаме в смисъла на думите, а молитва, която е излята от душата и би отключила всички нейни способности и следа която, като се благословим и прекръстим, бихме могли веднага да се заловим за работа.

Никой да не се наскърбява от това, че Бог не изпълнява веднага след молитвата нашето желание; ако изпълнението не пристижда веднага след нашето прошение. Напротив, именно тогава да бъдем по-бодри и по-весели духом, да се молим и действаме! Именно тогава трябва още по-силно да възраства нашата надежда. Защото Бог, ръководейки се от велик промисъл, на някои едва накрая дава онова, което на другите дава в началото. Но блажен и много по-блажен е онзи, комуто е назначено за продължителни и големи трудове да вкуси от онова, което се дава на другите за по-малки усилия. Неговата душа ще бъде подготвена, по-достойна и ще може в по-голяма степен да вмести и обгърне в себе си блаженство, отколкото душата на другия. „Който претърпи до края, ще се спаси“, е казал Спасителят и с това вече ни е открил цялата тайна на живота, които ние не искаме да погледнем дори с очи, камо ли да я проразумеем.

Да не помръкваме, но да се стараем да бъдем светли по душа – това трябва да правим непрекъснато. Бог е светлина, затова и ние трябва да се стремим към светлината. **Бог е въхроного веселие**, затова и ние също трябва да бъдем светли и весели. Весели именно тогава, когато всичко е изправя сечеш нас, за да ни смути и опечали. Инак нямаме никаква заслуга: лесно е да бъдем весели, когато всичко около нас е весело; тогава всеки умее да се весели: и непросветеният чрез вярата, и който няма никаква твърдост в характера, и не християнинът, и езичникът тогава могат да са спокойни и да се веселят. Но достойностното на християнина е в това – и когато е в печал, той да е безпечален духом. Инакче къде е разликата между него и езичника!

Всичко в нас следва да се управлява от любовта към Бога. **Нека тя бъде вечно пътеводната звезда пред очите на ума ни!** Блажен с онзи, който е започнал подвизите си направо от любовта към Бога. Той най-бързо ще полети по пътя си и ще преодолее лесно всичко онова, което за другг изглежда непреодолимо и невъзможно. Целият свят пред него тогава ще се разкрие в другия си, в истинския си вид. Към света той ще се привърже само защото Бог го е пратил в света и му е повелил да се привърже към него; но и от света той ще обикне само онова, което в него е образ и подобие на Бога. На земната любов той ще се поклони не така, както грубият човек с клана на иконата, спитайки иконата за Самия Бог, но така, както се поклаля на иконата просветеният с вяра човек, приемащ с сълз за бледо художественото произведение, което е там единствено за да напомня, че е нужно да се възнасяме към Оригинала. Чийто Образ е невъзможно да видим с тленните си очи.

По същия начин, на всяка наша земна любов, колкото и чиста и прекрасна да е тя, ние трябва да гледаме: само като на видими и недостатъчни знаци от безкрайната Божия любов. Защото това са само искрите, само кръщицата на онази великолепна разя, в която е облечена неизмеримата и безгранична Божия любов, която нищо земно не може да вмести в себе си така, както и Бог не може да бъде вместен в нищо.

Превод от руски език: Людмила ДИМИТРОВА

Бел. прев. В руския текст „житие в мире“ означава подвижнически начин на живот по време на земното съществуване на мирянина. В текста на превода на българския език с думата „свят“ означаваме множество човеци, хората и техния времен земен живот в противоположност на неземния, отвъдния, задгробен, вечен живот.

Поклонническо пътуване по православни манастири край Солун и Верия

Продължение от бр. 8

На следващия ден – Неделя на Слепия – на св. Литургия бяхме в храма „Успение Богородично" при манастира „Панагия Сумела". Отец Николай съучаства в богослужението. Храмът се изпълни с хора. Накрая двамата свещеници излязоха със св. Дарове и много вярващи пристъпиха към св. Причастие.

Следобед тръгнахме за скита „Св. Йоан Кръстител", старинен манастир, чиято история се свързва с проповядването на св. ап. Павел из Солун и Верия. Във Верия светият апостол бил придружаван от св. ап. Лука и от свои ученици. Преданието разказва, че там, където той забивал тояжката си, възникнал манастир – като зрял плод от евангелското слово Божие. Един от тях е и скитът „Св. Йоан Кръстител", който е ставропигиален манастир на Константинополската вселенска патриаршия.

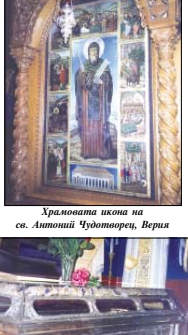

Храмовата икона на св. Антоний Чудотворец, Верия

Сребърната рака с мощите на светеца

Игуменът Григорий с главата на св. Климент Охридски

След като се спуснахме от планината Вермион, преминахме от другата страна на р. Алякмон и се заизкачахме по планината Пиерия. Старинният скит е дълбоко закътан горе в планината и обграден от гори. Но когато застанеш на верандата пред съборния му храм, се открива чудна гледка към виещата се между склоновете на двете планини река, прочула се като „реката на исихастите", поради множеството пещери, в които те се подвизавали тук. Сега повечето от тях са залети от реката, но пещерите на св. Григорий Палама и св. Дионисий са непокътнати. От самия скит са произлезли множество монаси, като 12 от тях са канонизирани светии на Православната църква. Тук са монашествали св. Фотий, патриарх Константинополски; св. Теона, митрополит Солунски; родните двама братя на св. Григорий Палама – св. Макарий и св. Теодосий, които пристигнали с него; преподобни Никанор Тесалоникийски, св. Козма Етолийски, преп. Теодосий Търновски, св. Климент Охридски. От XII в. светата глава на Охридския чудотворец по изрично изразяваното негово желание се намира тук, на мястото на постригването му. С нея братята на манастира често обикалят околните села при бедствия, епидемии по животните, а тя, изливаща благодат, помага на селяните.

Тъй като е ставропигиален манастир, игумените му винаги са светогорски братя. В настоящия си вид манастирът е от 1835 година. Но иконостасът е с много старинна, красива и уникална изработка. В олтара се съхраняват ценни мощи: десната ръка на св. Йоан Кръстител, която се допряла до главата на Иисус Христос; част от кояното на св. Йоан Златоуст; главата на св. Климент Охридски и др. В двора на манастира има малка църква – параклисът „Преображение Господне".

Старият игумен Григорий, за когото знаехме, че не излиза по светло, след като разбрал, че сме от България, излезе и ни посрещна в църквата, защото спорел нещо „св. Климент много се радва, когато идват българи". След като ни благослови, в отговор на нашите въпроси старецът ни разказа за манастира, за делото на спасението и живота на християнина в света.

„Христос не дойде в света, за да прави чудеса – каза той, – но извърши чудеса, за да покаже, че Бог е дошъл. За да стане ясно, че Месията е тук". На въпроса кога стават чудеса, отговори, че вярата е тази, която отвежда до чудото, а не чудото – до вярата.

Мъжете и жените пред Бога са равни. Всички трябва да спазваме Божиите заповеди, независимо дали сме монаси, или светски хора, а не да имаме претенции и изискания само към кълрициите. Всички сме длъжни да живеем по евангелски, свидетелството е дадено за всички християни. Днес се е изменила само формата на изповедничеството. По-рано са били мъченията, а днес християните са подложени на ирония и подигравки. Ако ходим в неделя на църква – другите ще ни се подиграват. Но ако ние искаме живот вечен, не трябва да слушаме мнението на света, а на Бога. Ще дойде време, когато всеки, който не води грешен живот, ще го определят като луд.

Не ни се искаше да се разделяме със стареца Григорий, нито да напуснем този духовен, уединен, тих и благословен манастир, пред който са минали и са се подвизавали толкова светии. С желанието да се върнем тук отново и с омиротворени души напуснахме скита.

Отправяме се за Верия – град, в който някога е имало 70 църкви, а днес са не повече от 40. Той още пази спомена от посещението на св. апостол Павел – на мястото, от което е проповядвал, сега е изграден монумент „Трибуната на св. ап. Павел", украсен с цветни мозайки. Посетихме църквата „Св. Антоний" – старинен храм, посветен на местния светец Антоний Верийц (XI в.), който със своето молитвено застъпничество лекува душевно болни.

До своята двадесетгодишнина той живеел при заможните си благочестиви родители, а след това пожелал да отиде в манастир. Отишъл в скита „Св. Йоан Кръстител" и там се подвизавал като примерен монах 20 години. След тези немалко години в манастира поискал благословение да стане отшелник. Игуменът след като размислил, макар и да не му се разделяло с него, тъй като се отличавал със своето послушание и бил утеха за стареца, му дал благословение за отшелничество. Антоний се подвизавал 50 години и се борил с несгодите и дяволските изкушения и нападения. На 1 януари, след като запалил кандилото и се помолил, предал мирно Богу дух. Тялото му останало неоткрито 16 дни. На седемнадесетия ден били погатъш от Верия, който бил излязъл на лов със свитата си, бил поведен из горите от светоносна ръка и открил тялото на светеца. Веднага предупредили архиерея на Верия, който бил чувал, че по тези места се подвизава отшелник, и с хоругви отишли при светеца. Възникнал обаче спор къде да оставят мощите му. Решили да вирегнат два телеца в каруцата с мощите и където ги заведат, там да ги оставят. Тръгнала каруцата, през едно село минала кръстообразно и го нарекли Ставро (Кръстово), при друго направила голям завой и го кръстили Завоя, през трето не минала и го нарекли Забравеното.

Светецът помага особено много при психични и душевни заболявания и на обсебени от духове. При храма има килия, в която болните да преноощуват.

Почувствали благодатта на този древен храм, в който се покоят мощите на светеца, напуснахме града, притихнал в неделната горещина и се отправихме за манастира „Панагия Довра".

Следва

Текст и снимки: Ная КИНЕВА

Река Алякмон от терасата на манастира

Пещерата на св. Григорий Палама

НОВИ КНИГИ

Книга за блаженопочиналия Видински митрополит Неофит

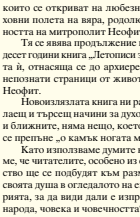

С благословението на Негово Високопреосвещенство Видинския митрополит Доментиан и решението на Видинския епархийски духовен съвет с Протокол № 6822/18 септември 2009 г., излезе от печат книга за приснопаметния йерарх Видински митрополит Неофит. Книгата е дело на иконом Йордан Н. Василев и обхваща четири части: *Живот, Дело, Пребиваване* и *Спътници*, чрез които се откриват на любезния читател необятните духовни полета на вяра, родолюбие и патриотизъм в личността на митрополит Неофит.

Тя се явява продължение на изданията преди единадесет години книга „Летописи за Видинска епархия" в частта й, отнасяща се до архиера. Поднесени са предимно непознати страници от живота и делото на митрополит Неофит.

Новоизлязлата книга ни разкрива, че пред човека, желаещ и търсещ начини за духовно преуспяване на себе си и ближните, няма нещо, което да може да го спре или да се препъне „о камъкногата му".

Като използваме думите на автора, и ние „се надяваме, че читателите, особено из средите на нашето духовенство ще се подбудят към размисъл, ще огледат себе си, своята душа в огледалото на евангелските истини и историята, за да види дали е изправен пред Бога, Църквата, народа, човека и човечността".

Видинска митрополия

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА 2010 г.
„Църковен вестник"
1 година..... 25,00 лв.
6 месеца ..... 12,50 лв.
3 месеца ..... 6,25 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище" № 4
тел. 987-56-11, тел./факс 980-30-16
МОЛ: Танка Тончева Христова
e-mail: sinizdat@gmail.com
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин" № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF
Моля да се изпращат с поценки запис или по банкова сметка, в която да се изписва точният адрес и поценъчен код на получателя!
„Църковен вестник" съдържа авторски текстове и изображения и не бива да се използа за битови нужди.